

Keuzedeel mbo

Psychiatrie in de VVT

Code

K1376

Ontwikkeld door: SBB in samenwerking met ROC Mondriaan en Pieter Van Foreest
Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport

1. Algemene informatie

D1: Psychiatrie in de VVT

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Ja

Onderwijsinstellingen kunnen, onder specifieke voorwaarden, in de derde leerweg een certificaatgerichte opleiding aanbieden voor een keuzedeel dat na 1 augustus 2020 is vastgesteld. Zie vragen 7 en 17 van de veelgestelde vragen veranderaanpak (<https://kwalificatiestructuur-mijn.s-bb.nl/vragen/verander>).

Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

In verpleeg- en verzorgingshuizen en organisaties in de thuiszorg is het aantal cliënten met een psychiatrische stoornis toegenomen. Dit blijkt uit onderzoek van Nivel (kennisorganisatie voor onderzoek naar de gezondheidszorg). De zorg aan deze cliënten vraagt specifieke kennis en vaardigheden van zorgmedewerkers. Zorgorganisaties in de VVT hebben behoefte aan zorgmedewerkers die geschoold zijn om een psychiatrische stoornis te herkennen en passende zorg te bieden aan deze cliënten en hun naasten. Door het keuzedeel Psychiatrie in de VVT in te zetten voor (bij)scholing van zorgmedewerkers in de VVT kan aan deze scholingsbehoefte worden voldaan.

Zelfstandige betekenis

Na het volgen van dit keuzedeel zijn zorgmedewerkers beter in staat om psychiatrische stoornissen bij diverse doelgroepen in de VVT te herkennen, cliënten en hun naasten te ondersteunen en zo nodig de-escalerend te handelen.

Doelgroep

Dit keuzedeel is bedoeld voor zorgmedewerkers die werkzaam zijn in verpleeg- of verzorgingshuizen of in de thuiszorg.

Ingangsdatum certificaat

27-04-2024

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Relevantie van het keuzedeel

Zorgorganisaties in de VVT krijgen steeds meer te maken met cliënten met een psychiatrische stoornis. Zorgmedewerkers hebben behoefte aan handvatten om psychiatrische stoornissen te herkennen, cliënten en naasten te ondersteunen en zo nodig de-escalerend te kunnen handelen. Met de kennis en vaardigheden uit het keuzedeel zijn zorgmedewerkers in staat om specifieke zorg te verlenen aan diverse doelgroepen met een psychiatrische stoornis, zoals ouderen, verslaafden en zogenaamde zorgmijders. Het keuzedeel vergroot de kans op een succesvolle doorstroom naar een specifieke functie gericht op psychiatrische zorg en/of naar een hbo-opleiding.

Beschrijving van het keuzedeel

Met het keuzedeel ontwikkelt de beginnend beroepsbeoefenaar specialistische vakkennis en vaardigheden om zorg te verlenen aan diverse doelgroepen met een psychiatrische stoornis, zoals ouderen, verslaafden, gehandicapten en zogenaamde zorgmijders. De kennis en vaardigheden uit dit keuzedeel stellen de beginnend beroepsbeoefenaar in staat om een psychiatrische stoornis te herkennen, (begeleidings)plannen en zorgverlening af te stemmen op de specifieke zorgvraag en waar nodig de-escalerend op te treden. Ook leert hij/zij kennis over psychiatrische stoornissen te delen met collega's.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Doorstroom
Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Ondersteunen van cliënten met een psychiatrische stoornis in de VVT

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar biedt ondersteuning aan diverse doelgroepen met een psychiatrische stoornis. Hij/zij beschikt over specialistische kennis van psychiatrische stoornissen en gedragsproblematieken bij diverse doelgroepen. De multiproblematiek maakt de zorgverlening complex. Het gedrag van een cliënt kan plotseling veranderen en leiden tot onveilige situaties. Dit vraagt een alerte houding, aanpassingsvermogen en de-escalerend handelen van de beginnend beroepsbeoefenaar.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar voert zijn/haar werkzaamheden zelfstandig uit in afstemming met de cliënt, naasten en andere betrokkenen bij de zorgverlening. Hij/zij kan terugvallen op collega's in het (multidisciplinair/interdisciplinair) team of zijn/haar leidinggevende. Wanneer nodig consulteert hij/zij deskundigen. Hij/zij is verantwoordelijk voor de interventies die hij/zij inzet.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft specialistische kennis van veel voorkomende psychiatrische ziektebeelden, zoals depressie, schizofrenie en borderline.
  - heeft specialistische kennis van kenmerkend gedrag van mensen met een psychiatrische stoornis
  - heeft specialistische kennis van multipathologie bij diverse doelgroepen, zoals: ouderen, gehandicapten, zorgmijders en verslaafden
  - heeft brede kennis van de DSM (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders)
  - heeft specialistische kennis van de gevolgen van een psychiatrische stoornis voor het functioneren van cliënten in hun omgeving
  - heeft specialistische kennis over medicatie bij psychiatrische stoornissen (gebruik, bijwerkingen en resultaat)
  - heeft specialistische kennis van behandelmogelijkheden voor diverse doelgroepen met een psychiatrische stoornis
  - heeft specialistische kennis van de sociale kaart voor psychiatrische zorg
  - heeft specialistische kennis van methodisch handelen bij cliënten met een psychiatrische stoornis
  - heeft kennis van familieparticipatie
  - heeft specialistische kennis van groepsdynamica
  - heeft kennis van wetgeving en privacy in relatie tot psychiatrische zorg
  - heeft specialistische kennis van psycho-educatie
-
- kan (gespreks)technieken toepassen om de-escalerend op te treden bij diverse doelgroepen met een psychiatrische stoornis
  - kan een begeleidingsplan opstellen voor een cliënt met een psychiatrisch ziektebeeld
  - kan een signaleringsplan opstellen voor een cliënt met een psychiatrisch ziektebeeld
  - kan haar handelen afstemmen op de specifieke zorgvraag van diverse doelgroepen met psychiatrische stoornissen
  - kan naasten begeleiden in het omgaan met de psychiatrische stoornis van de cliënt
  - kan psychiatrische stoornissen vroegtijdig herkennen bij diverse doelgroepen
  - kan tijdig gedragsveranderingen bij cliënten signaleren
  - kan veel gebruikte ondersteuningsmethodieken toepassen bij cliënten met specifieke zorgvragen
  - kan voorlichting geven over psychiatrische ziektebeelden aan collega's
  - kan reflecteren op zijn eigen handelen en verbeterpunten benoemen